

JAARVERSLAG 2024

STICHTING NVBS-RAILVERZAMELINGEN

Amersfoort, februari

Definitief versie 1.3 d.d. 2025-03-17

Algemeen

2024 is een jaar geweest met veel activiteit en aandacht voor de collectie. Er was sprake van een groot aantal schenkingen en nalatenschappen. Deze aanwinsten werden door onze vrijwilligers voortvarend ter hand genomen, bekeken, geselecteerd en opgenomen in de collectie. Het aanvankelijke stuwmeer is daardoor behoorlijk afgenomen.

Voor het eerst in het bestaan van de SNR werd subsidie verkregen en wel van het Cultuurfonds. Het ter beschikking gestelde budget stelt de SNR in staat om scanapparatuur voor verschillende formaten aan te schaffen. In aansluiting op het al jarenlang lopende proces van digitaliseren van beeld (dia's, foto's negatieven en film) worden nu ook tekeningen, kaarten en (selectief) documentatie-zaken gedigitaliseerd.

De NVBS-folder over schenken en nalatenschappen die in december 2023 via "Op de rails" werd verspreid, leidde ertoe dat meerdere NVBS-leden contact opnamen met de SNR om afspraken te maken over hun nalatenschap.

Aan de kostenkant werd het zuinige beleid voortgezet. De vorming van een continuïteitsreserve kreeg een eerste vorm. Momenteel draagt de NVBS zorg voor onze huisvesting(skosten) maar dat is geen vanzelfsprekendheid meer. Het bestuur heeft daarom een verkenning uitgevoerd naar alternatieve huisvestingsmogelijkheden voor het geval dat dat nodig zou zijn.

Veranderende omstandigheden voor NVBS én SNR leidden ertoe dat in de loop van 2024 het SNR-beleidsplan werd herzien. Een concept werd met de beheerders in november besproken. In het voorjaar van 2025 zal dit beleidsplan 2025-2028 worden afgerond.

Raadpleging van het archief

De collectie van de SNR staat de leden van de NVBS en derden ter beschikking, die daar wegens eigen belangstelling en/of onderzoek gebruik van maken. Bijzondere voorbeelden van de in 2024 door de SNR verstrekte informatie zijn:

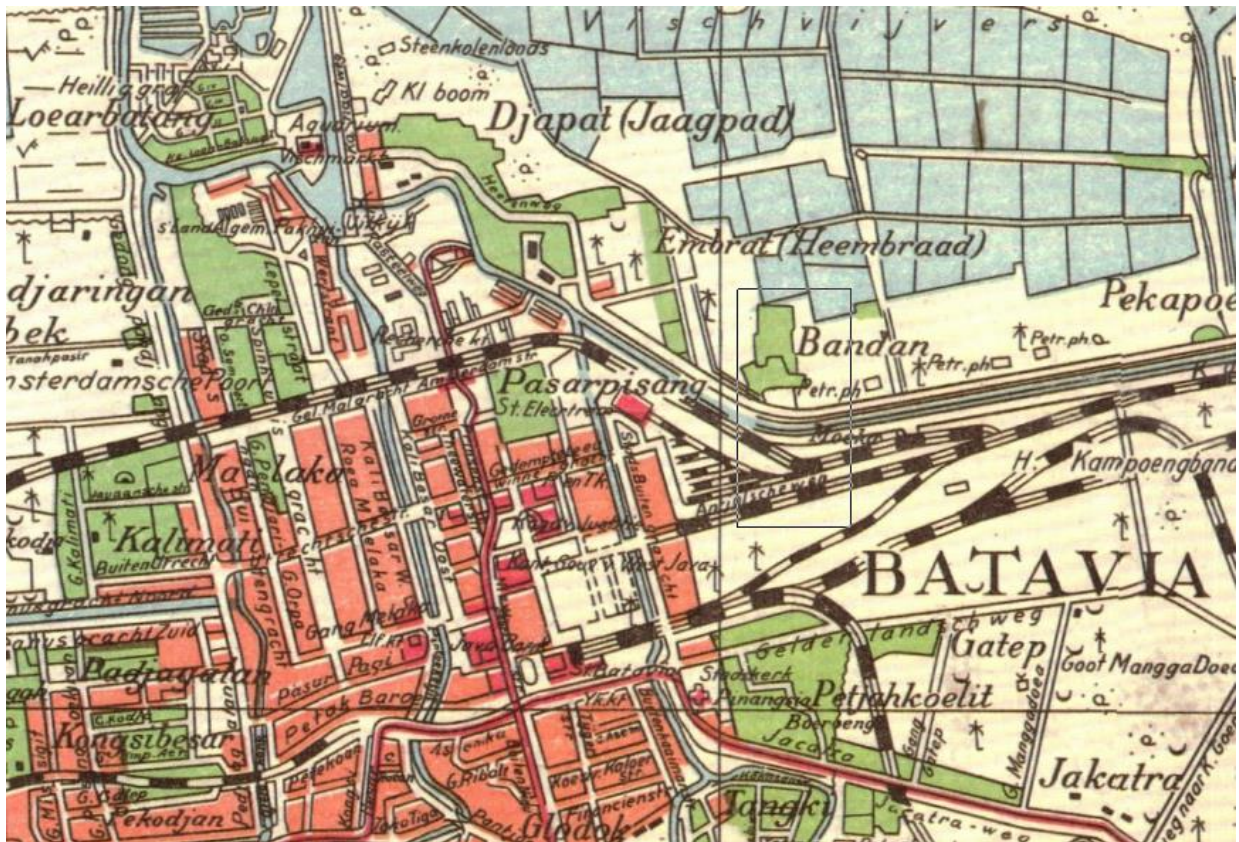
- Het postvervoer per spoor.
- De mijnspoorwegen (aanvulling op een artikel in "Op de Rails").
- Internationaal personenvervoer per trein (presentatie voor een service-club in Brabant).
- De spoorwegen rond en in de oorlog. Het betreft hier een meerjarig onderzoek van het NIOD in opdracht van NS. De SNR werd uitgenodigd om zitting te nemen in de maatschappelijke klankbordgroep van dit onderzoek.
- De Drielandentrein in 1869.
- Schepen in eigendom van Nederlandse spoorwegbedrijven.
- Historische sporenplannen van station Amersfoort.

Naast informatie leverde het Fotobureau van de SNR aan ongeveer 50 personen of instanties beeldmateriaal.

Tenslotte is vermeldenswaard dat onze vrijwilligers een niet gedocumenteerde foto in het NIOD-archief van metadata konden voorzien.

ICNG-treinstel 3121 van NS tijdens een proefrit op de HSL richting Breda ter hoogte van Lage Zwaluwe.
Fotograaf: Gerard van Buuren Datum: 07-09-2022 bron: Collectie SNR

Uitsnede van een vooroorlogse kaart van Batavia. De originele kaart is 74*59 cm en heeft in gescande vorm een omvang van 9,1 MB. In afwachting van opname van deze kaart in de Beeldbank/Railatlas kan iedereen op deze kaart inzoomen op: <https://nla.gov.au/nla.obj-234056509/view> Collectie SNR

Organisatie

Statutair is bepaald dat bestuursleden maximaal twee termijnen van vier jaar zitting kunnen hebben. Er is enige zorg over de (tijdige) beschikbaarheid van nieuwe bestuursleden. De bestuursfunctie "digitale coördinator" wordt nu al meerdere jaren ad interim ingevuld; voor een slagvaardig beleid is dit –mede gezien de ontwikkelingen rond digitalisering- geen gelukkige situatie. Het (zittende) bestuur blijft actief zoeken naar een kandidaat. Verder blijft het zoeken naar vrijwilligers voor het werken aan de collectie. Er is vooral behoefte aan fotoshoppers.

Terzijde zij opgemerkt dat twee SNR-bestuursleden voor de NVBS het e-mailadres "info@nvbs.com" "bemensen". In het NVBS-verslag hierover de details.

Samenwerking met de Stichting Spoor- en Tramwegverzamelingen SSTV

Al jaren bestaat er een innige relatie tussen de SSTV en de SNR/NVBS. Een verkenning naar een verdere vorm van samenwerking enige jaren geleden, maakte helder dat juridische bepalingen een fusie in de weg staan. Besturen van SNR en SSTV zetten daarom in op het nastreven van personele unies in beide besturen. Door het terugtreden van de secretaris van de SSTV in de zomer van 2024 is dit proces in een versnelling gekomen. Voorzien wordt dat in het voorjaar van 2025 een volledige personele unie gerealiseerd zal worden.

Samenwerking NVBS, SNR en 24trains.TV

In 2024 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de NVBS, SNR en 24trains.TV voor de digitalisering van films en de vertoning hiervan. Het eerste resultaat is vertoond op de ALV van afgelopen verkiezingsjaar in Amersfoort.

Bestuur

Het bestuur bestond op 1 januari 2024 uit

Sjef Janssen (voorzitter),
Klaas Rixten (secretaris),
Frank Vollmuller (penningmeester),
Maikel Rörik (digitale zaken a.i.),
Pieter Eveleens Maarse (conservator),

(benoemd vanuit het Hoofdbestuur) Kees Wielemaker.

Het bestuur vergaderde acht keer in 2024; waarvan één keer digitaal.

Bijzonderheden collectie

Dit jaar is de collectie van de SNR stevig uitgebreid door vele schenkingen van leden. Door deze uitbreidingen wordt de verzameling van de SNR nóg interessanter voor leden en derden. Zeker wat betreft de collectie (opgeheven) trambedrijven in Nederland is onze verzameling inmiddels veelomvattend. Ook de spoorverzameling omvat fraaie stukken en specifieke gegevens die elders niet (meer) gearchiveerd zijn. Het stemt tot grote vreugde dat de SNR, subsidie verkreeg van het Cultuurfonds voor de aanschaf van apparatuur. Daarmee kunnen we de collectie beter beheren en toegankelijk maken.

Beheerders hebben de (deel)collecties ontdaan van materiaal wat niet tot de kerncollectie behoort en ook de collectie van dubbelen ontdaan. Voor dit materiaal is een andere bestemming gezocht en gevonden: zusterorganisaties, via veilingen, de NVBS-winkel en de verkoopdag in december 2024.

Mutaties Beheerders

Begin 2024 overleed Gerrit van Straaten, beheerder van de collectie Plaatsbewijzen Spoorwegen NL. Het beheer werd tijdelijk waargenomen door door Marco Moerland en Anne Lohman. In december 2024 zijn Nico Grootenboer en Roel den Haag benoemd als beheerders van deze collectie.

Voor de deelcollectie "Documentatie spoor NL" is Michiel van Dijk bereid gevonden bijstand te verlenen in het digitaliseren van een deel van de collectie. Michiel Lintermans is als medebeheerder toegetreten bij de deelcollectie "Foto's en prentbriefkaarten Tramwegen (Overig)".

Ton Schuil trad aan bij de deelcollectie kaarten en tekeningen. Hij heeft met de nieuwverworven A0-scanner enige duizenden tekeningen en kaarten gedigitaliseerd.

Raildagen op 20 en 21 september 2024

De SNR was in samenspraak met de NVBS op 21 september tijdens de Raildagen 2024 geopend en bemenst. In de SNR-ruimte was een tijdelijke kleine expositie voor bezoekers opgezet om een beeld te geven van de activiteiten van de SNR. Het aantal bezoekers was gering en het waren veelal leden van de NVBS.

Beeldbank

Dit jaar zijn er ongeveer 9.000 afbeeldingen toegevoegd aan de beeldbank; deze bevat inmiddels meer dan 150.000 afbeeldingen.

Ook dit jaar stellen beheerders en bestuur vast dat het oneigenlijk gebruik van onze foto's toeneemt. De SNR zal daarom een aantal technische maatregelen nemen om dit (zoveel mogelijk) tegen te gaan. Er wordt doorgedaan met het aansprakelijk stellen van overtreders, niet omdat het bestuur dit zo'n aantrekkelijke tijdsbesteding vindt, maar omdat het geen pas geeft dat van het vele vrijwilligerswerk van het opbouwen en beheren van een goede beeldbank schaamteloos misbruik wordt gemaakt.

Het uit 1866 daterende stationsgebouw van Olst aan de lijn van Deventer naar Zwolle bij km 53,099. Het is een vergrote uitvoering van het type 5e klas Waterstaatstation met verhoogde zijvleugels. In 1899 is de rechtersvleugel verder uitgebreid. Rechts naast het station het toiletgebouw en nog een loods. Het gebouw werd in 1973 afgebroken en vervangen door eenabri. Fotografie: R. Ankersmit, Datum: 04-06-1961 Collectie SNR

Elektrische locomotief NS 1504 met de Nord-West Express in station Hoek van Holland. Fotografie: A. Rozenboom, Jaar 1971 Collectie SNR

Schenken en aanwinsten

In 2024 werd de SNR weer verrast door een aantal (zeer royale) schenkingen in geld en natura voor het in stand houden van de collectie. Dat veel vrijwilligers hun reiskosten schenken aan de SNR verdient ook vermelding. Door de schenkingen in geld zijn we in staat "weerstandsvormogen" verder op te bouwen. De collectie is uitgebreid door schenkingen van leden en niet-leden. Onderstaand een globaal overzicht van schenkingen; bijzonderheden worden bij de betreffende deelverzamelingen gemeld.

- De heer Wielemaker schonk ongeveer 400 zwart-wit negatieven van de heer Den Breejen, een van de oudste NVBS-leden.
- De heer Griffioen schonk zijn dia-collectie.
- De heer Pelle liet zijn spoor- en tramwegcollectie van foto's, dia's, dienstregelingen en boeken aan ons na.
- De heer Van Es schonk zijn fotocollectie.
- De heer Schopfer (Zwitserland) schonk een gedigitaliseerde collectie beeldmateriaal op spoor- en tramweggebied.
- De heer Hermans schonk een groot aantal mappen met foto's van NS-materieel en andere spoorwegmaatschappijen binnen Europa.
- Van de Nederlandse Vereniging van Modelbouwers (NVM) werd een omvangrijke collectie blauwdrukken op groot formaat van stoomlocomotieven van NS en haar voorgangers ontvangen.
- De heer Van Denderen legateerde modeltreinen.
- De erven Struik schonken ons de collectie foto's, films, negatieven en documentatie van de heer Struik.
- Roef Ankersmit liet ons een zeer grote collectie beeldmateriaal, documentatie, boeken en modeltreinen na.
- De heer Van de Meene schonk (nogmaals) een groot aantal BVS-en.
- Van de erven Rozenboom heeft de SNR een collectie foto's en dia's ontvangen.
- De heer Werner schonk de SNR een verzameling boeken.
- Nabestaanden van Lex Tempelman schonken ons een verzameling technische tekeningen van spoorwegmaterieel die Lex maakte voor verschillende publicaties.
- De heer Griep schonk plaatsbewijzen en documentatie spoorwegen.
- De heer Könings schonk ons zijn collectie storingsgidsen, bedieningsvoorschriften, trein- en dienstregelingen en ook vervoersbewijzen en folders.
- De heer Heusinkveld schonk de SNR een bijzondere prentbriefkaart GWSM tramstation in Lichtenvoorde.
- De heer van Elsacker schonk een aantal plaatsbewijzen.

Naast schenkingen in natura heeft de SNR ook financiële bijdragen ontvangen, die bijdragen aan de instandhouding van de collectie.

Motorrijtuig GTG 35 van lijn 1 op de Verlengde Heereweg bij de Esserweg te Groningen.
Fotograaf: K.A. den Breejen, Datum:01-07-1941 Collectie SNR

Tramstel RTM EB 17.01 + MBD 17.00 + EB 17.02 'Sperwer' op het spoor 'onder de kap',
bij het tramstation aan de Rosestraat in Rotterdam.
Fotograaf:J.J. Overwater, Datum: 15-08-1964 Collectie SNR

Voor een verdere impressie van de RTM staan er op de site van de NVBS een
aantal
films over de RTM. -zie de volgende link [Lokaalspoor en interlokale trams - NVBS](#)

Verslagen van de beheerders van de deelcollecties

Collecties algemeen (Conservator Pieter Eveleens Maarse)

De collecties zijn in 2024 uitgebreid met de schenkingen zoals hiervoor beschreven. Door het indikken/ontdubbelen van de collectie is de omvang slechts licht toegenomen.

Inmiddels is ook begonnen met het digitaliseren van andere delen van het archief. De uitbreiding van de apparatuur door de subsidie van het Cultuurfonds heeft duidelijk bijgedragen aan mogelijkheden van digitaliseren.

Archief "Film en geluid" (Beheerder/aanspreekpunt Nico Spilt)

Ook in 2024 is de collectie door enkele interessante schenkingen weer gegroeid. Het streven is om zoveel mogelijk beeldmateriaal in digitale vorm om te zetten. Een deel van de gedigitaliseerde films kan worden bekeken via de website van de NVBS. De rest is beschikbaar voor onderzoek. Hiervoor kan men contact opnemen met de beheerder van het archief. Het originele filmmateriaal is kwetsbaar en wordt daarom niet uitgeleend. Verder is er een overeenkomst gesloten met 24Trains voor het digitaliseren en gebruik van films.

Fotocollectie "Spoorwegen Buitenland" (Beheerder/aanspreekpunt Pieter Eveleens Maarse)

Dit jaar is veel tijd besteed aan het reorganiseren van de Zwitserse deelcollectie, waardoor er minder tijd over bleef voor het verwerken van nieuw ingekomen materiaal. Het verwerken hiervan heeft een achterstand opgelopen en er ligt momenteel een forse werkvoorraad. De verwachting is dat het komende jaar ook veel tijd zal moeten worden besteed aan vele collecties digitaal gepresenteerde dia's.

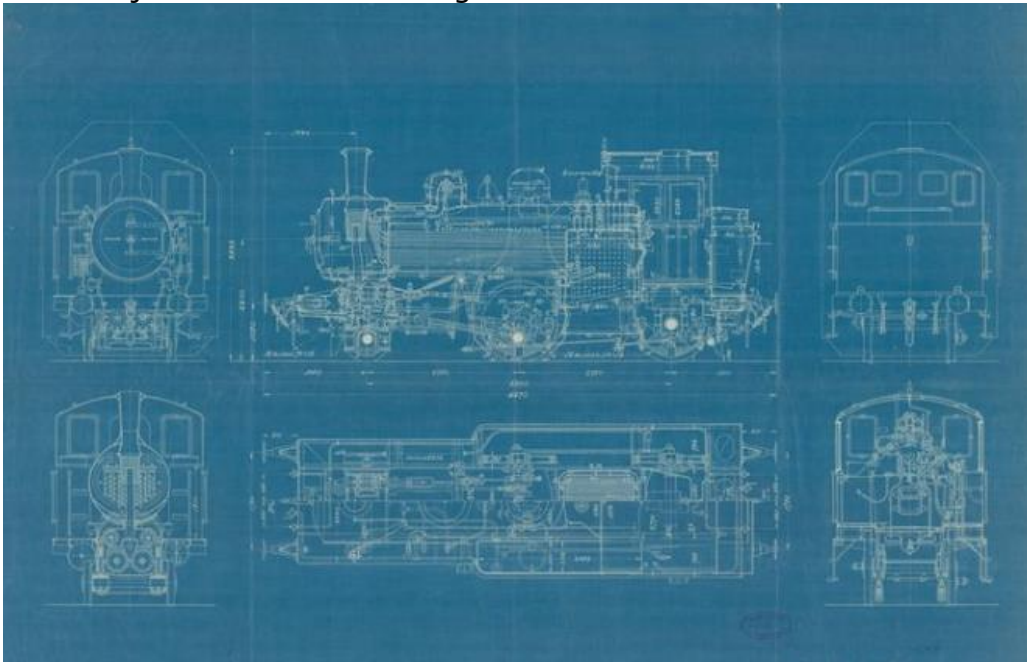
Archief fotonegatieven (Beheerders/aanspreekpunt Gerard de Graaf en Robert Sirks)

In het verslagjaar was er de nodige dynamiek. Verschillende collecties werden verworven, waaronder de zeer belangrijke collectie van ons in het verslagjaar overleden erelid Roef Ankersmit.

Ook werd het laatste deel van de collectie Schuld geschonken door Bas Schenk. Van Kees Wielemaker ontvingen we het laatste deel van de negatieven van K.A. den Breejen.

Er werd gestaag doorgewerkt aan het completeren van de bij de negatieven behorende documentatie. Soms komt de documentatie kant en klaar mee, soms moeten losse notitiebriefjes worden geanalyseerd en in een enkel geval moeten we kijken of we ooit via de Fotorondzendingen afdrucken met omschrijvingen hebben gekregen die ons kunnen helpen. Tijdrovend werk, maar zeer bevredigend als het slaagt.

De Stichting NVBS Railverzamelingen is het bestuur van de NVM bijzonder erkentelijk voor deze schenking!

Blauwdruk HSM 1101-1104, de latere NS serie 7400. De tekening is gescand met de nieuwe A-0 scanner die dankzij het Cultuurfonds begin dit jaar kon worden aangeschaft. Collectie SNR

Twee locomotieven serie BB 9400 voor een goederentrein in de richting van Béziers in St-Flour-Chaudes-Aigues; Fotograaf: Antoon Hermans. Datum 16-07-1987. Collectie SNR

Dia collectie (Beheerder/aanspreekpunt René Jongerius)

In het verslagjaar ontving de SNR enkele kleinere dia-collecties en een collectie van aanzienlijke omvang. Kleine collecties van de leden E. Pelle, J. Smitshoek en P. Brouwer. Deze drie collecties, en ook de in 2023 ontvangen dia-collectie R. van der Rest zijn opgeschoond, gedocumenteerd, ontraamd en opgeborgen. De heer Van der Rest leverde bij zijn dia's ook door hemzelf gemaakte scans. Deze worden in de toekomst verwerkt en worden getoond in de beeldbank. De grote collectie betreft de dia collectie van ons in 2024 overleden erelid Roef Ankersmit. In deze collectie zijn de afzonderlijke dia's uitstekend gedocumenteerd. Maar de collectie is aanzienlijk en het werk hieraan is in het najaar gestart. Naar verwachting zal dit in het voorjaar 2025 kunnen worden afgerond.

Digitale collectie (Beheerder/aanspreekpunt René Jongerius)

In het verslagjaar ontving de SNR de digitale fotocollectie van L. Zilverentant. Uit deze collectie is een selectie gemaakt. Deze is gefotoshopt en aan de hand van de bijgeleverde lijsten gedocumenteerd. Ook werd de zeer omvangrijke collectie digitale foto's van de heer R. van der Rest ontvangen. Aangezien de heer Van der Rest nog actief fotografeert en een eigen website onderhoudt waar hij een selectie uit zijn foto's toont, is de verzameling voorlopige zonder verdere bewerking in het digitaal depot geplaatst. Dit voorjaar heeft een Zwitsers lid de SNR de gedocumenteerde scans van zijn dia-collectie aangeboden. Grotendeels buitenland, nauwelijks Nederland. We hebben dit aanbod wel aanvaard. Deze collectie heeft momenteel door gebrek aan capaciteit geen prioriteit.

Documentatie "Spoorwegen NL en vm. Koloniën" (Beheerders /aanspreekpunt Evert Heusinkveld, Roelof Hamoen, Jacques Klok en Michiel van Dijk)

In 2024 werd een ongekend grote hoeveelheid waardevolle documenten geschonken voor de deelcollectie Spoorwegen Nederland, zowel door de heren Ankersmit en Van de Meene als door andere NVBS-leden. Michiel van Dijk is nieuwe vrijwilliger en hij heeft een begin gemaakt met digitalisering: documenten over omlopen van locomotieven en rijtuigen. Enkele bezoekers raadpleegden de verzameling voor onder meer: stationering van stoomlocomotieven, het postvervoer en nachttreinen. Daarnaast werden schriftelijke en telefonische inlichtingen gegeven. Gezien de rijke inhoud van de verzameling is het vaak mogelijk gerichte informatie te geven.

Documentatie "Tramwegen NL en vm. Koloniën" (Beheerder/Aanspreekpunt Dirk Eveleens Maarse, Ton Steens)

Door gezondheidsproblemen en een grote hoeveelheid werk met de materieeltekeningen is er nauwelijks tijd geweest voor de tramdocumentatie. De tijd die er wel was, is besteed aan het saneren van de dozen van de bedrijven in Noordoost Nederland, waarbij met name een aantal tekeningen en schetsen van topografische aard werden overgedragen aan de desbetreffende beheerder. Ook werd in enkele gevallen informatie verstrekt aan NVBS-leden en derden.

Foto's en prentbriefkaarten "Spoorwegen NL"

(Beheerders/aanspreekpunt Erikjan Sachse, Peter v.d. Vlist, Remmo Statius Muller en Ewolt Wolters)

De hoeveelheid naar rubriek ingevoegde en dus voor de leden raadpleegbare foto's en prentbriefkaarten groeit verder. Door het grote aantal nieuw binnengekomen foto's is er een achterstand bij het invoegen ontstaan. Door het "Team Digitaal" zijn in het afgelopen jaar op kleine schaal met name nieuw binnengekomen NS-foto's, persfoto's en prentbriefkaarten gescand. De scans hiervan komen op termijn in de Beeldbank. De grote collectie foto's van stoomlocomotieven, diesellocomotieven, elektrische locomotieven en dieseltreinstellen is zo goed als geordend en staat daarmee klaar om gescand te worden.

De groei van de fotoverzameling is in 2024 op wat grotere schaal dan in de afgelopen jaren doorgegaan. Nieuwe toegangen zijn geweest: foto's en prentbriefkaarten uit een schenking van L. Zilverentant. Dit zijn ruim 10.000 foto's die vanaf eind 2023 en in de loop van 2024 naar SNR zijn gegaan. De overige geschonken foto's en prentbriefkaarten (ca 500 stuks) zijn gekomen uit schenkingen en nalatenschappen van enkele NVBS'ers (ca 500 stuks). Te noemen zijn als schenkers Sjoerd Bekhof, Fred Meijer, dhr. Th.J. de Klerk, dhr. M. Vocke, dhr. Ongerling, dhr. Freek en dhr. Struik. Het aantal ontvangen afbeeldingen is hierdoor in 2024 veel groter dan in voorgaande jaren.

De deelverzameling is beperkt geopend geweest voor de NVBS-leden. Hiervan is zeer beperkt gebruik gemaakt. Tijdens de Raildagen in september konden de nodige belangstellenden te woord worden gestaan. Een steeds grotere hoeveelheid vragen kon per e-mail of via de Beeldbank worden beantwoord. Een punt van zorg zijn ca. 100 stuks grootformaat foto's van voor 1900. Deze moeten ter conservering worden verpakt in zuurvrij materiaal. Hiervoor moet een financiële reservering worden gemaakt.

Foto's en prentbriefkaarten "Tramwegen NL en vm. Koloniën" **(Beheerders/aanspreekpunt René Platjouw, Frits Spee en Sjoerd Bekhof)**

Van het front Foto's Tramwegen NL is niet veel nieuws te vermelden. In het afgelopen jaar kwamen er een aantal aanwinsten uit nalatenschappen die redelijk snel in de bestaande bakken werden "verwerkt". Veel dubbele en slechte opnames werden uit de collectie verwijderd. Ook de fotocollectie van de voormalige koloniën is ontdaan van vele dubbele opnames. Hierbij moet worden opgemerkt dat in 2023 is besloten om de foto's en prentbriefkaarten van de tramwegen in de voormalige koloniën van Nederland samen te voegen met de collectie foto's en prentbriefkaarten spoorwegen omdat de scheiding tussen tram en trein in de voormalige koloniën moeilijk te maken is.

Het overkapt eilandperron van station Amersfoort, met op de voorgrond een open wagen en een personenrijtuig op het kopspoor aan de buitenzijde van het eerste perron waar werkzaamheden plaatsvinden. De kijkrichting is noordoost. Fotograaf Vivat – Amsterdam, Collectie SNR

PCC-motorrijtuig MIVB 7027 van lijn 101 (Zuid - Hallepoort - Vlaamsepoort - Zuid, via pré-metrolijn 2) op het Louizaplein in Brussel, gezien in noordelijke richting. Fotograaf: F.J. Hoefnagel datum 28-07-1978 Collectie SNR

Foto's en prentbriefkaarten "Tramwegen België, Luxemburg en Frankrijk" (Beheerder/aanspreekpunt Maurits van Witsen)

Net als in de vorige jaren is de tramfoto verzameling nog voorzichtig gegroeid met enkele foto's, vooral dankzij enkele actuele toevoegingen. Het aantal is dus bijna gelijk gebleven, afgerond België 15.000, Luxemburg 500 en Frankrijk 15.500.

Deze NVBS-verzamelingen blijven voorlopig nog geheel in Zeist ondergebracht. Het aantal bezoeken aan de verzameling is in 2024 beperkt gebleven. Wel waren er diverse verzoeken om documentatie met foto's. Ook in 2025 is men, mits na telefonisch overleg, welkom bij de beheerder.

Foto's en prentbriefkaarten "Tramwegen Overig Buitenland" (Beheerders/aanspreekpunt Karel van Hilten, Toon van Liempt, Gerrit -Jan van Tiel, Adriaen Louman en Michiel Lintermans).

Het jaar kende voor onze verzameling ups en downs. Toon van Liempt kon regelmatig niet aanwezig zijn door privéomstandigheden. Hierdoor heeft hij zijn rol als aanspreekpunt overgedragen aan Karel van Hilten.

De uitgezochte verzameling is dit jaar goed uitgebreid. Hiervan zijn momenteel geen aantallen te noemen. Reden is dat nog niet vaststaat of de afbeeldingen in de collectie kunnen worden opgenomen. Er ontbreken namelijk veel gegevens en het juist beschrijven vergt dan veel tijd. Bijzonder is wel te vermelden dat bij de schenkingen steeds meer goed te gebruiken fotomateriaal uit de jaren 40 t/m 60 zit en zelfs van ver voor WO II.

Materieeltekeningen (Beheerders/aanspreekpunt Frits Spee en Dirk Eveleens Maarse)

Het resterende gedeelte materieeltekeningen tramwegen afkomstig uit de nalatenschap van Ton Dijkers is in het afgelopen jaar beschreven en toegevoegd aan de collectie. Het ligt in de bedoeling dat alle index van alle tekeningen die in 2023 en in 2024 zijn toegevoegd het komende jaar op de website te plaatsen.

Door gezondheidsredenen is er weinig tijd besteed aan de spoorwegmaterieeltekeningen. Sinds de zomer werd de tijd die wel beschikbaar was volledig besteed aan het registreren en invoegen van een grote collectie spoorwegtekeningen, die geschonken is door de Nederlandsche Vereniging van Modelbouwers. Deze tekeningen zijn voor het overgrote deel afkomstig uit het archief van de Technische Hogeschool Delft. Ook zijn nog twintig andere tekeningen ontvangen. Het komende jaar zal verder worden gegaan met het registreren en invoegen van deze tekeningen.

Er zijn minder kopie-aanvragen/bestellingen binnengekomen van modelbouwers dan het jaar daarvoor.

Kaartmateriaal en bouwtekeningen (Beheerders/aanspreekpunt Kees Kooij, Ton Schuil)

De situatie bij deze deelcollectie is het afgelopen jaar sterk verbeterd. Dat is een gevolg van het beschikbaar komen van een A0-scanner voor grote afmetingen. Deze scanner wordt intensief gebruikt. De minst toegankelijke kaarten, opgerold bewaard en nog niet beschreven, zijn inmiddels verwerkt. Omdat de SNR niet de rechten van dit materiaal bezit, wordt dit deel niet zichtbaar gemaakt in de beeldbank. Een groot voordeel van het scannen is dat de opslag van de kaarten efficiënter is geworden, waardoor er ruimte is vrijgekomen. Er is het afgelopen jaar ook weer veel materiaal aan ons geschonken. André Keizer leverde lijn- en bouwkundige tekeningen, die gebruikt zijn bij elektrificeren en automatiseringen. De verzameling van Roef Ankersmit leverde ook veel tekeningen op.

Vervoerbewijzen "Spoorwegen NL" (Beheerders/aanspreekpunt Marco Moerland A.I., Anne Lohman A.I. en Roel den Haag)

Door het overlijden van de beheerder Gerrit van Straaten in januari 2024 ontstond er een vacature voor het beheer van de collectie plaatsbewijzen spoorwegen. Gerrit van Straaten heeft een keurig geordende en uitgebreide verzameling spoorkaartjes opgebouwd. Tijdens zijn beheerderschap heeft hij een groot aantal artikelen gepubliceerd waarmee hij de aandacht op de SNR-verzameling vestigde. Onze dank gaat uit naar Gerrit voor zijn grote inzet! In de loop van het jaar 2024 is het beheer van de collectie waargenomen door Anne Lohman en Marco Moerland. Op verzoek van het spoorwegmuseum zijn er twee bijzondere plaatsbewijzen uitgeleend, voor een tijdelijke tentoonstelling. Deze plaatsbewijzen zijn in goede orde teruggekomen en weer aan de collectie toegevoegd. Vragen van leden zijn zoveel mogelijk beantwoord. Aanwinsten zijn in ontvangst genomen en opgeborgen in afwachting van de benoeming van nieuwe beheerders. Inmiddels is Nico Grotenboer benoemd tot beheerder/aanspreekpunt van deze collectie.

Vervoerbewijzen "Tramwegen NL en vm. Koloniën" (Beheerders/aanspreekpunt Marco Moerland en Anne Lohman)

In de loop van het jaar 2024 is de collectie met een aantal hedendaagse plaatsbewijzen aangevuld. Door de komst van de OV-chipkaart en door nieuwe betaalmethoden is de aanvulling met actuele plaatsbewijzen van trambedrijven beperkt.

Uit giften en nalatenschappen is de verzameling oude plaatsbewijzen uitgebreid. De aanwinsten die in de afgelopen jaren verkregen zijn op grote schaal uitgezocht, waarbij de aanwinsten in de collectie ingevoegd zijn. Op dagen dat er activiteiten in Amersfoort plaatsvonden, is de verzameling aan meerdere leden getoond. In de digitale nieuwsbrief "NVBS Actueel" zijn in 2024 diverse berichten over plaatsbewijzen gepubliceerd waarbij de verzameling onder de aandacht is gebracht.

De SNR-collectie geeft een goed en vrijwel volledig overzicht van tramkaartjes die bij de trambedrijven in Nederland en haar voormalige overzeese gebiedsdelen in gebruik zijn geweest. Van bijna alle bedrijven uit deze 160-jarige periode zijn tramkaartjes aanwezig.

Uit onze collectie vervoerbewijzen.

Hier een aantal kaartjes van het voormalige station Rotterdam Maas. Het station werd geopend op 1 december 1858 als eindpunt van de Rijnspoorlijn vanaf Utrecht. In 1953 werd Rotterdam Maas gesloten nadat de lijn vanuit Utrecht aangesloten werd op de Ceintuurbaan en voortaan station Centraal (voorheen Delftsche Poort) als eindpunt kreeg. Collectie SNR

NS Hispeed ICE treinstel met als bestemming Frankfurt en de door ICMm vervangen IC Berlijn richting Amsterdam Centraal in Amersfoort. Fotograaf:S. Bekhof Datum: 10-11-2013 Collectie SNR

Knipsels "Tramwegen NL en vm. Koloniën" (Beheerders/aanspreekpunt Ronald Weber en René Janson)

Dit jaar is er voortvarend gewerkt aan het ordenen en archiveren van de knipsels. Hierdoor wordt de achterstand ingelopen. Er zijn dit jaar enkele aanvullingen geschonken door leden en niet leden.

Er wordt aan deze collectie gewerkt overeenkomstig het besluit van 2022.

- Knipsels na het jaar 2000 worden niet langer gearchiveerd omdat door het beschikbaar komen via Delpher de informatie aldaar aanwezig én doorzoekbaar is.
- Knipsels tot 1960 worden in principe bewaard
- Knipsels tussen 1960 en 2000 worden (zeer) selectief bewaard.

Knipsels "Spoorwegen NL en vm. Koloniën" (Gesloten deelcollectie)

Aan deze deelcollectie wordt niet gewerkt. Curator is conservator Pieter Eveleens Maarse

Fotobureau (Beheerders/aanspreekpunt Robert Sirks en Adriaan Pothuizen)

Er zijn in 2024 door 46 personen, sommige meerdere keren, bestellingen gedaan van fotoafdrukken en scans uit de fotoarchieven van de SNR. Verreweg de meeste wensen hadden de Beeldbank als basis.

De resterende 40 bestellers maakten gebruik van de tweede taak van het Fotobureau, de levering van digitale bestanden van scans. Een behoorlijk deel van de bestellers waren geen lid van de NVBS, namelijk 26, zij bestelden in de regel voor commercieel en voor privégebruik in huis. Het aantal bestelde scans is weer gestegen, van 313 naar 358.

We hebben dit jaar diverse railmusea en ook de Vrienden van het Spoorwegmuseum kunnen helpen. Deze organisaties gebruikten onze foto's voor hun periodieken. Verder zijn bestellingen uit Groot-Brittannië (2) en uit Duitsland (1) gehonoreerd.

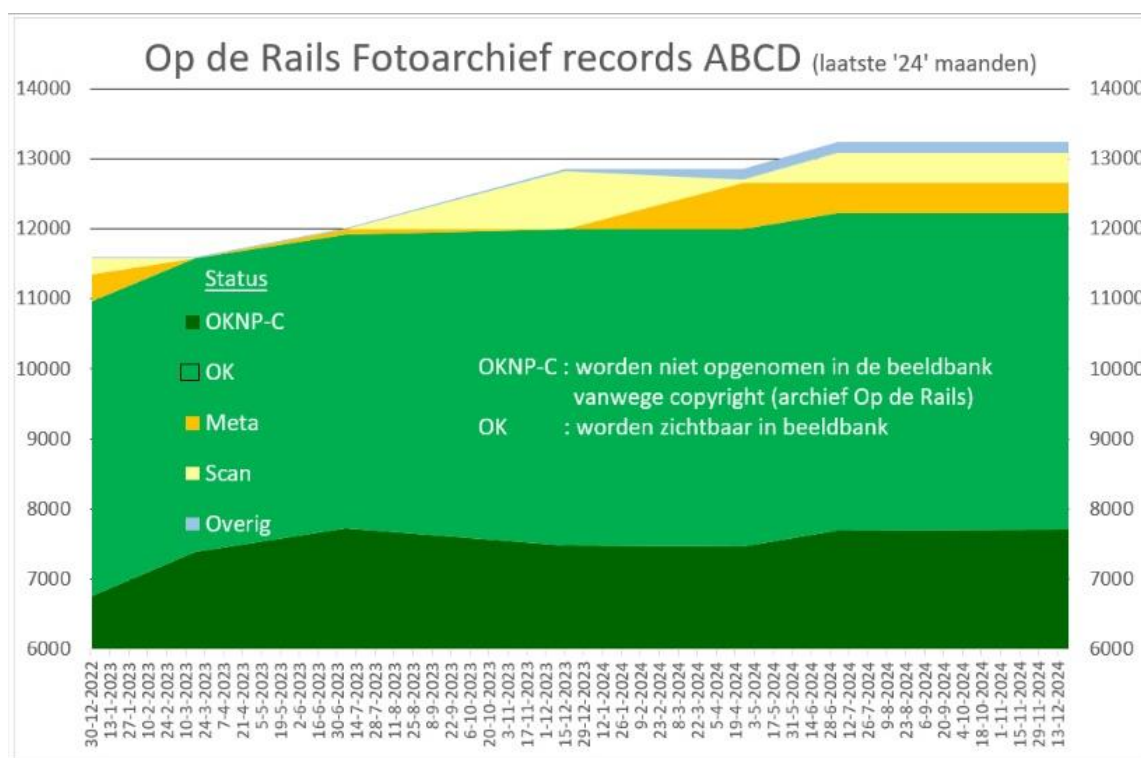
Daarnaast waren er meerdere aanvragen voor filmbeelden.

Voor de leveringen van beeldmateriaal aan bevriende organisaties en leden van de NVBS wordt een kostendekkend tarief gehanteerd.

"Team Digitaal" (Beheerder/aanspreekpunt a.i. Maikel Rörik)

De "thuiswerkclub" van de SNR is in 2024 gestaag doorgedaan met het digitaliseren van beeldmateriaal in de collectie. Dit betrof met name een groot aantal dia's waardoor er weer bijna 10.000 nieuwe afbeeldingen toegevoegd aan de beeldbank op de website. In het proces van selecteren→scannen→photoshopen/metadateren→eindcontrole→publiceren ligt sinds enige jaren de bottleneck bij het photoshopen. Dit zijn de bewerkingen die de scan moet ondergaan om aan onze kwaliteitsstandaarden voor de beeldbank te voldoen. Denk hierbij aan rechtzetten en stofjes verwijderen. In 2024 hebben we op dit vlak versterking gekregen van Bob Visser.

Zoals in onderstaande grafieken te zien is, groeit het aantal zichtbare afbeeldingen in de beeldbank. Het overzetten gebeurt periodiek als er specifieke collecties klaar zijn. Het uitvallen van Freek Heite -met zijn expertise hierin- leidde ertoe, dat er eerder alleen begin 2024 nog "nieuw" beeldmateriaal is ingestroomd op de beeldbank. Gelukkig kon Fred Hommersom begin januari 2025 een nieuwe update realiseren. In 2024 zijn naast 650 afbeeldingen van de tram in Walcheren, de volgende "nieuwe" fotografen live gegaan: J.J.A. Bosch, Rob Böing, W.J.M. Leideritz, Wim Saher, L. Stigter, Marijn Vocke, J.J. Wijdenes en N. van de Veen.

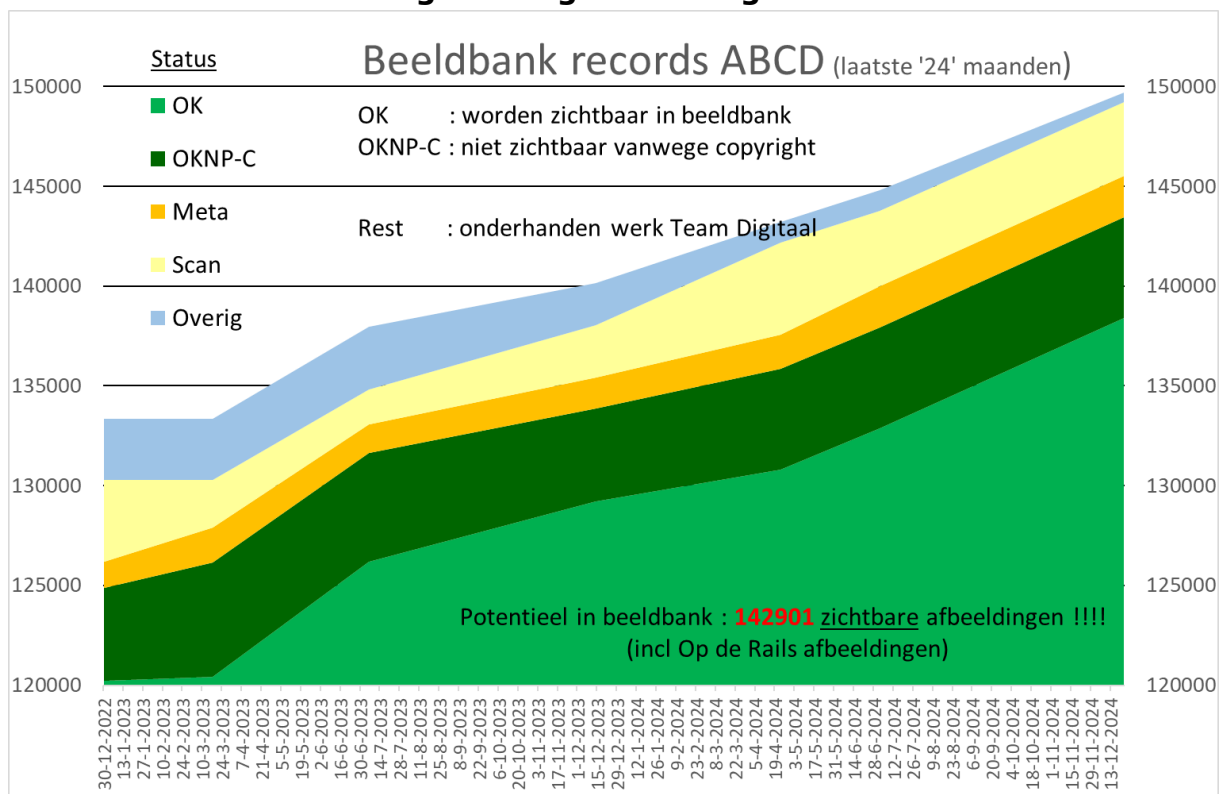
Ook hier een punt van zorg: de onderliggende database ABCD kent nog beperkte ondersteuning en ook de kennis hierover binnen de NVBS/SNR ligt bij slechts enkele mensen. Een dergelijke database is ook bij de NVBS-bibliotheek in gebruik en er zal samen naar een toekomstgericht alternatief gezocht gaan worden.

Ook de zoektocht naar een vaste coördinator heeft niet het gewenste resultaat gehad.

In de grafieken wordt ook "Op de Rails" genoemd. Dit komt omdat de redactie gebruik maakt van dezelfde databasetechniek voor het beheer van de ingezonden foto's. Zo zijn deze gemakkelijk doorzoekbaar en liften ze qua back-ups mee met de collectie van de SNR. Ook hier is door ziekte van Robert Stremming helaas een achterstand ontstaan. We hopen deze echter zo spoedig mogelijk weer in te lopen nu Robert weer op de been is.

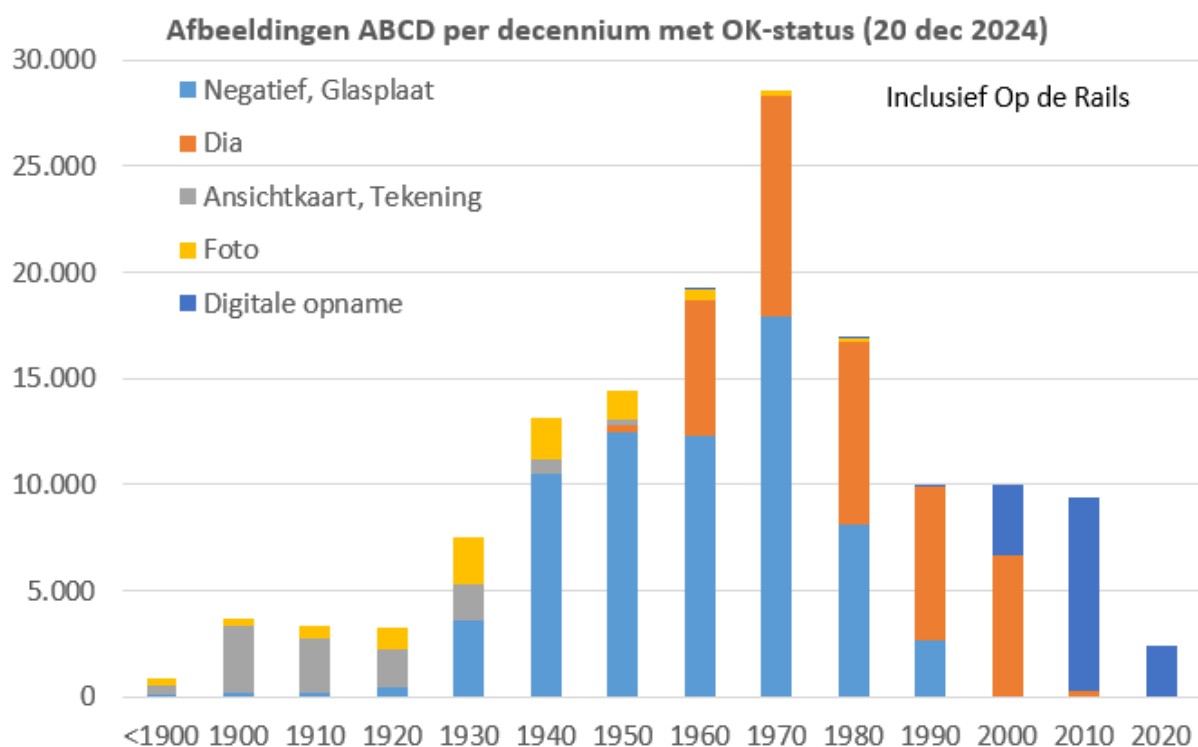
Naast het scannen van analoog materiaal is er steeds meer materiaal dat enkel digitaal bestaat. Dit wordt bijna vanzelfsprekend steeds meer. Ook in 2024 zijn we doorgegaan met het vastleggen van de basisbeheerkaarten van het spoorwegnet omdat dit de kern van onze hobby betreft: de ligging van infrastructuur door de jaren heen.

Afb. 1 Ontwikkeling omvang afbeeldingen in beeldbank 2024

Samenstelling grafiek: H. Koopmans

Afb 2 Afbeeldingen Beeldbank naar opnamedatum

Samenstelling grafiek: H. Koopmans

Een beeld van de kustlijnen: een tweelingmotorrijtuig uit de serie NZH A601-A620 met een aanhangrijtuig uit de serie B11-B15, op de enkelsporige trambrug over het Oegstgeester Kanaal in Rijnsburg. De tram rijdt richting Leiden. Foto Jan Vogels, voorjaar 1960. Collectie SNR

Op 7 augustus 1956 rolt de NS 4732 met een korte goederentrein het station Schaesberg (thans Landgraaf) binnen. Foto Kees van de Meene Collectie SNR

NS-locomotief 1757 met de koninklijke trein tijdens een conditierit in Rheden. Fotograaf: Rob Dammers, Datum: 28-05-2013 bron Collectie SNR

Financiën 2024

SNR - Stichting NVBS Railverzamelingen

RESULTATENREKENING				
	Raming	Begroting	Resultaten	
	2026	2025	2024	2023
BATEN				
Legaten	5.000	5.000	5.629	1.420
Subsidie Fonds			4.828	
Schenken / giften	10.000	10.000	21.021	32.471
Bijdrage fotobureau	3500	3.500	4.154	3.466
Verkopen	500	500	1.196	3.331
Tekeningen	300	300	242	291
Rente	1.500	1.500	2.474	655
Diverse	300	300		
	<u>21.100</u>	<u>21.100</u>	<u>39.544</u>	<u>41.634</u>
LASTEN				
Reiskosten	7.000	7.000	7.450	5.725
Beheerkosten	3.000	3.000	1.791	1.334
Aanschaf apparatuur			4.725	
Bestuur, administratie	300	300	64	410
Bankkosten	300	300	304	255
Aankoopkosten collectie	1.000	1.000	679	974
Overige kosten			265	312
	<u>10.600</u>	<u>10.600</u>	<u>15.278</u>	<u>9.010</u>
Baten	21.100	21.100	39.544	41.634
Lasten	10.600	10.600	15.278	9.010
Resultaat	10.500	10.500	24.266	32.624
BALANS				
	31-12-2026	31-12-2025	31-12-2024	31-12-2023
ACTIVA				
Liquide middelen	165.717	155.217	143.586	119.603
Vorderingen			1.131	848
	<u>165.717</u>	<u>155.217</u>	<u>144.717</u>	<u>120.451</u>
PASSIVA				
Eigen vermogen	132.717	122.217	111.717	87.451
Reservering collectievorming	3.000	3.000	3.000	3.000
Reservering digitalisering	15.000	15.000	15.000	15.000
Continuïteitsreserve	15.000	15.000	15.000	15.000
	<u>165.717</u>	<u>155.217</u>	<u>144.717</u>	<u>120.451</u>
Vermogensvergelijking				
Eigen vermogen 1 januari	122.217	111.717	87.451	69.827
Resultaat	10.500	10.500	24.266	32.624
	<u>132.717</u>	<u>122.217</u>	<u>111.717</u>	<u>102.451</u>
Af: dotatie continuïteitsresere				-15.000
Eigen vermogen 31 december	132.717	122.217	111.717	87.451

Toelichting Resultatenrekening 2024

De legaten bestaan uit twee legaten. Over de legaten is geen schenkingsrecht verschuldigd aangezien SNR een ANBI-status heeft.

De bijdrage van de NVBS is gestopt als gevolg van noodzakelijke bezuinigingen.

De schenkingen/giften bestaan uit € 6.166 gedeclareerde kosten van SNR-medewerkers die niet zijn uitbetaald maar zijn geschonken. Over deze schenkingen is geen schenkingsrecht verschuldigd aangezien SNR een ANBI-status heeft.

De verkopen bestaan uit afgestoten stukken die zijn geveild, verkocht op de NVBS-verkoopdag en aan derden zijn aangeboden.

Toelichting Balans per 31-12-2024

De liquide middelen bestaan uit een rekening courant en twee spaarrekeningen bij de ING Bank. Er is geen kas.

De vorderingen bestaan uit de opbrengst van een veiling en rente van spaarrekeningen betrekking hebbend op het verslagjaar die ontvangen zijn in januari 2025

Reservering voor aanschaf van apparatuur, zowel vervanging als uitbreiding is noodzakelijk. De aanwezige apparatuur wordt nog gebruikt zolang het nog goed gaat. Om in toekomstige apparatuur en software te kunnen voorzien is overgegaan tot reservering.

Het resultaat van het verslagjaar is volledig aan het eigen vermogen toegevoegd.

Het eigen vermogen is in de afgelopen jaren behoorlijk toegenomen. Hierbij moet in ogenschouw worden genomen dat afhankelijk van de ontwikkeling van de NVBS zelf een verhuizing van het archief noodzakelijk kan zijn en dat we daar - juist ook financieel gezien- rekening mee moeten houden.

Een continuïteitsreserve is noodzakelijk om de continuïteit van de stichting te waarborgen.

Afrondend

Het bestuur van de SNR spreekt ook dit jaar met groot genoeg woorden van dank uit aan de vele vrijwilligers die er voor zorg(d)en dat onze collectie groeit, wordt geordend en steeds toegankelijker wordt voor leden en niet-leden.

De [Stichting NVBS-Railverzamelingen](#) (SNR) wordt door de Belastingdienst aangemerkt als een culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit betekent dat SNR geen schenk- en/of erfbelasting hoeft te betalen over de ontvangen schenkingen en erfenissen. Bovendien zijn giften aan de SNR aftrekbaar, binnen de daarvoor geldende regels.

De stichting NVBS-Railverzamelingen heeft tot doel: *het (via de NVBS of eigenstandig) verwerven en het beheren en toegankelijk maken van documenten en archivalia, daaronder begrepen boeken, tijdschriften, voorschriften, dienstregelingen, albums, notities, (negatieven en afdrucken van) fotografische opnamen en audiovisuele opnamen, alsmede op digitale gegevensdragers vastgelegde documentatie, archivalia en opnamen, een en ander in de ruimste zin van het woord, betrekking hebbend op het spoor- en tramwegwezen*

Hieronder de informatie over de ANBI status van de [Stichting NVBS-Railverzamelingen](#).
Kijk voor meer informatie op de site van de Belastingdienst: www.belastingdienst.nl/anbi.

Naam	Stichting NVBS-Railverzamelingen (SNR)
RSIN-nummer	8118.73.390
Bankrekeningnummer	NL27 INGB 0009 5987 51 ten name van Stichting NVBS-Railverzamelingen (SNR).
Contactgegevens	Secretariaat Stichting-NVBS Railverzamelingen Verheijdenstraat 4, 7415 BK Deventer
Bestuurssamenstelling per 31.12.2024	<ul style="list-style-type: none"> • Sjef Janssen voorzitter • Klaas Rixten secretaris • Frank Vollmuller penningmeester • Maikel Rörik bestuurslid en digitale zaken a.i. • Pieter Eveleens Maarse conservator • Kees Wielemaker benoemd vanuit het Hoofdbestuur NVBS
Beleidsplan	Het SNR-bestuur heeft in november 2024 het Beleidsplan 2025-2028 vastgesteld.
Beloningsbeleid	De Stichting is een vrijwilligersorganisatie. De bestuursleden, de conservator en alle medewerkers voeren onbezoldigd hun werkzaamheden uit.
Doelstelling	De doelstelling is opgenomen in de Statuten van de SNR (artikel 1.4 en 1.5), zoals goedgekeurd in de Algemene Ledenvergadering van de NVBS van 7 april 2018.
Verslag uitgeoefende activiteiten	Een verslag van de activiteiten is te vinden in het laatstverschenen SNR-jaarverslag en ook in het jaarverslag van de NVBS.
Financiële verantwoording	De jaarrekening is opgenomen in het laatstverschenen SNR-jaarverslag en eveneens opgenomen in het integrale NVBS-jaarverslag.